

[Sundbo.]

velstillet Mand, der bliver syg eller aftjener sin Værnepligt eller lignende; disse Mennesker kan godt underkaste sig de foreslaaede Bestemmelser; det er ubetinget de fattigste, der bliver ramt, og man kunde akkurat lige saa godt indsætte en Bestemmelse om, at der skulde være privilegeret Valgret, som der har været det tidligere her i Landet, som man kan fremsætte det Forslag, som Ministeren her kommer med. Men endelig er Forslaget i Strid med den højtærede Ministers egen Lov, som han fik vedtaget i 1924. Den højtærede Minister nærmer sig i høj Grad den gamle græske Gud Kronos, som spiste sine egne Børn. Den højtærede Minister kommer her og vil fortære sit kære Barn, som han bragte til Verden i 1924; nu vil han voldeligt ombringe dette Barn, hvilket jeg synes er meget uhyggeligt baade for den højtærede Minister og for Barnet.

Der gives nu ikke nogen Begrundelse, hverken i Forelæggelsestalen eller i Bemærkningerne til Lovforslaget, udover at der nævnes, hvad vi jo alle sammen ved, at den højtærede Formand for det konservative Folkeparti i Fjor har fremsat et Forslag i Landstinget. Anden Begrundelse gives der ikke, men det er maaske ogsaa nok under det nære Samarbejde, der er mellem det højtærede Regeringsparti og Partiet til højre. Derimod fremsættes der en Paa-stand i Bemærkningerne, nemlig den, at den kommunale Valgret „betinges af en effektiv Skattesvarelse til Kommunen“.

Jeg maa tilstaa, at saadan et Ord som „Skattesvarelse“ kender jeg ikke, det er vist noget, den højtærede Minister selv har fundet paa, eller som nogle af hans Embedsmænd har fundet paa. Det er i alt Fald et meget daarligt Ord, synes jeg, og det maatte være muligt at finde et bedre Udtryk end dette Ord med Endelsen „else“, som i det hele taget ikke er dansk.

Hvad er effektiv Skattesvarelse, og hvem har fundet paa, at der overhovedet skulde være en effektiv Skattesvarelse for at kunne faa kommunal Valgret? Det er i hvert Fald ikke Grundlovsfædrene, for der staar, som bekendt, i Grundlovens § 89, at Kommunerne skal have Adgang til under Ministeriets Tilsyn selvstændigt at styre deres Sager. Der er ingenting om Skat, ikke Spor. Og det har heller ikke været Grundlovsfædrenes Mening, at der skulde være Tale om Skat, for da der ikke kræves Skattebetaling for at have politisk Valgret, og da der ikke er nævnt noget i hele Grundloven om Skattebetaling, har Grundlovsfædrene

altsaa ikke været saa vidt den Gang, at de mente, at der overhovedet skulde betales Skat for at have Valgret.

Det fremgaar ogsaa deraf, at da man kom til at lovgive om dette Spørgsmaal, nemlig i 1867 og 1868, da der var Tale om de kommunale Valglove, fastsattes der en meget lille Skattebetaling. I Loven af 26. Maj 1868 om Bykommuners Styrelse er der kun Tale om, at man skal have betalt *nogen* Skat for det foregaaende Kalenderaar. Det behøver ikke at være for hele Kalenderaaret, det kan være for en Maaned; hvis de paaligner Skat for en Maaned, eller det kan være for et Kvartal, det kan være 25 Ø. eller 25 000 Kr., men det behøver ikke at være mere end en ganske lille ubetydelig Skat og for en ganske lille Del af det foregaaende Kalenderaar. Jeg ved ikke, om den højtærede Minister vil kalde det en „effektiv Skattesvarelse“, men det er i alt Fald ikke det, den højtærede Minister nu forstaar derved.

Paa Landet kunde man slippe endnu lettere til Valgret. Det hedder nemlig i Lov om Landkommuners Styrelse af 6. Juli 1867, at naar de i det foregaaende Kalenderaar under hvilken som helst Benævnelse har udredet deres Bidrag, det være sig i Penge, Naturalier eller Arbejde til Kommunen, har de Valgret. Det er en kendt Sag, at den Gang skulde enhver Borger i en Landkommune udføre indtil 3 Dages Pligtarbejde, men det var langt fra altid, der var saa meget Arbejde at udføre for Kommunen, og de udførte derfor ofte mindre end 3 Dages Pligtarbejde; der var altsaa ikke Tale om nogen effektiv Skattesvarelse.

Nu beder jeg ærede Medlemmer lægge Mærke til, at disse Bestemmelser er fastsat i en Tid, hvor der var et meget konservativt Regimente her i Landet. Aarene 1867 og 1868 er vel nogle af de Aar, hvor Politikken her i Landet var inde i de mest konservative Baner, da de Nationalliberale var under fuld Omvendelse og under fuld Afmarch til højre. De vilde jo gerne bede om Syndsforladelse for de mange Dumheder, de havde begaaet i Aarene omkring 1864, og strakte sig derfor saa langt til højre, som de kunde komme. Det er de Nationalliberale og Godsejerne, som har faaet vedtaget disse Bestemmelser, det er ikke Bondevennerne.

Men til Trods derfor er disse Bestemmelser jo ganske anderledes frisindede og socialt forstaaende end det Forslag, den højtærede Minister har faaet vedtaget i 1924, og som han nu yderligere vil have forringet. Baade de Nationalliberale og det daværende Højre var langt mere frisindede demokra-